

ПАНЕЛЬНА ДИСКУСІЯ

РОЗУМНИЙ РОЗМІР ЗАСТАВИ ТА ОГЛЯД СИТУАЦІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЗАСТАВИ У КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ

Про нас

- Незалежна українська юридична фірма ТОП-10 із секторальним фокусом.
- Об'єднання професіоналів міжнародної та української юридичних компаній.
- Юридична бізнес-фірма із основними сферами практик: вирішення спорів, міжнародний арбітраж, кримінальне право, банківське та фінансове право, корпоративне право, злиття та поглинання, трудове право, антимонопольне та конкурентне право, комерційне право.
- Перша в Україні юридична фірма, що пропагує сталий розвиток.

EVERLEGAL

СПІКЕР

ОЛЕКСАНДР РУЖИЦЬКИЙ

Партнер,
Вирішення спорів, кримінальне
право, стягнення проблемної
заборгованості, комерційні справи,
захист бізнесу

Т. + 380 44 337 0016
ruzhytskyi@everlegal.ua

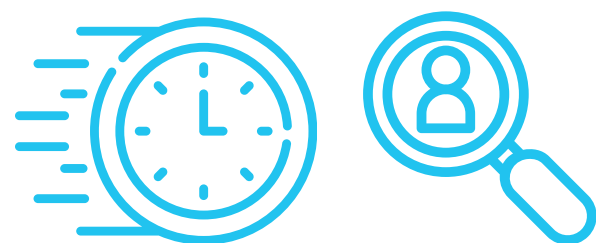
Під час панельної дискусії ми обговоримо про:

- Максимальний розмір застави за КПК
- Наші кейси
- Проблематику та пропозиції щодо її вирішення
- Аналогію визначення розміру застави
- Обговорення, Q&A

МАКСИМАЛЬНИЙ РОЗМІР ЗАСТАВИ ЗА КПК

Як визначає максимальну суму застави КПК?

п. 3 ч. 5 ст. 182 КПК

до трьохсот розмірів
прожиткового мінімуму
для працездатних осіб

станом на 2024 рік
це – 908 400 грн.

У виключних випадках... застава може бути призначена у розмірі, який перевищує триста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб

Тлумачення із "Словника української мови"*

ВИКЛЮЧНИЙ

Який становить виняток серед загальних правил; винятковий

Надзвичайний у якомусь відношенні.

Який поширюється тільки на кого-, що-небудь; єдиний

Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу

вагомість доказів, тяжкість покарання, вік та стан здоров'я, соціальні звязки, наявність роботи/навчання, репутація, майновий стан, судимості, інші підозри, інші запобіжні заходи, розмір майнової шкоди (неправомірного доходу), ризик продовження вчинення злочинів

Розмір застави повинен достатньою мірою гарантувати виконання підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього обов'язків та не може бути завідомо непомірним для нього.

“Істоміна проти України”

Головна » Новини » Кременчук та регіони

Рекордна застава: голові правління Полтавського ГЗК обрано запобіжний захід. Підприємство заявляє про абсурдність звинувачень

Справа Полтавського ГЗК: рекордна застава, нюанси технології та вплив на інвесторів

13 жовтня, 2023 п'ятниця

Журнал Forbes Ukraine
Купити

Forbes

Для підписників | Гроші | Інновації | Свій бізнес | Компанії | Івенти | Війна | Лідерство

Новини 26 вересня 2023 19:50

СІЗО або застава в 1 млрд грн. Суд обрав запобіжний захід голові правління Полтавського ГЗК у справі на 157 млрд грн

Події

19:50
18.06.2024

Голова правління Полтавського ГЗК поскаржився на свій арешт і розмір застави до ЄСПЛ

3 хв читати

Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) прийняв до розгляду скаргу голови правління ПрАТ "Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат" (ПГЗК) Віктора Лотоуса, який вважає порушеними свої права, гарантовані Європейською конвенцією з прав людини, під час розслідування трьох кримінальних проваджень ініційованих Державним бюро розслідувань (ДБР), Нацполіцією України та Бюро економічної безпеки (БЕБ).

Ключові факти

- Суд спочатку обрав **Віктору Лотоусу** **€12** запобіжний захід у вигляді тримання під вартою з альтернативою внесення застави у **майже 1 млрд грн**, але пізніше зменшив її до 400 млн грн.

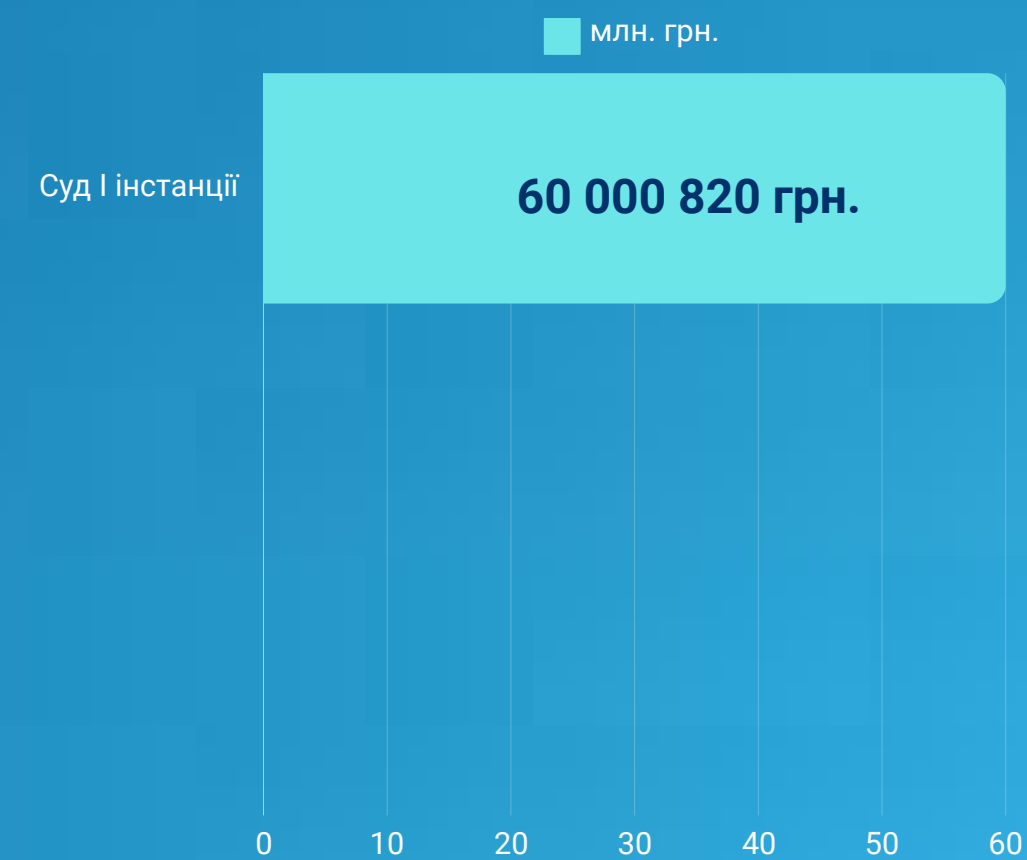
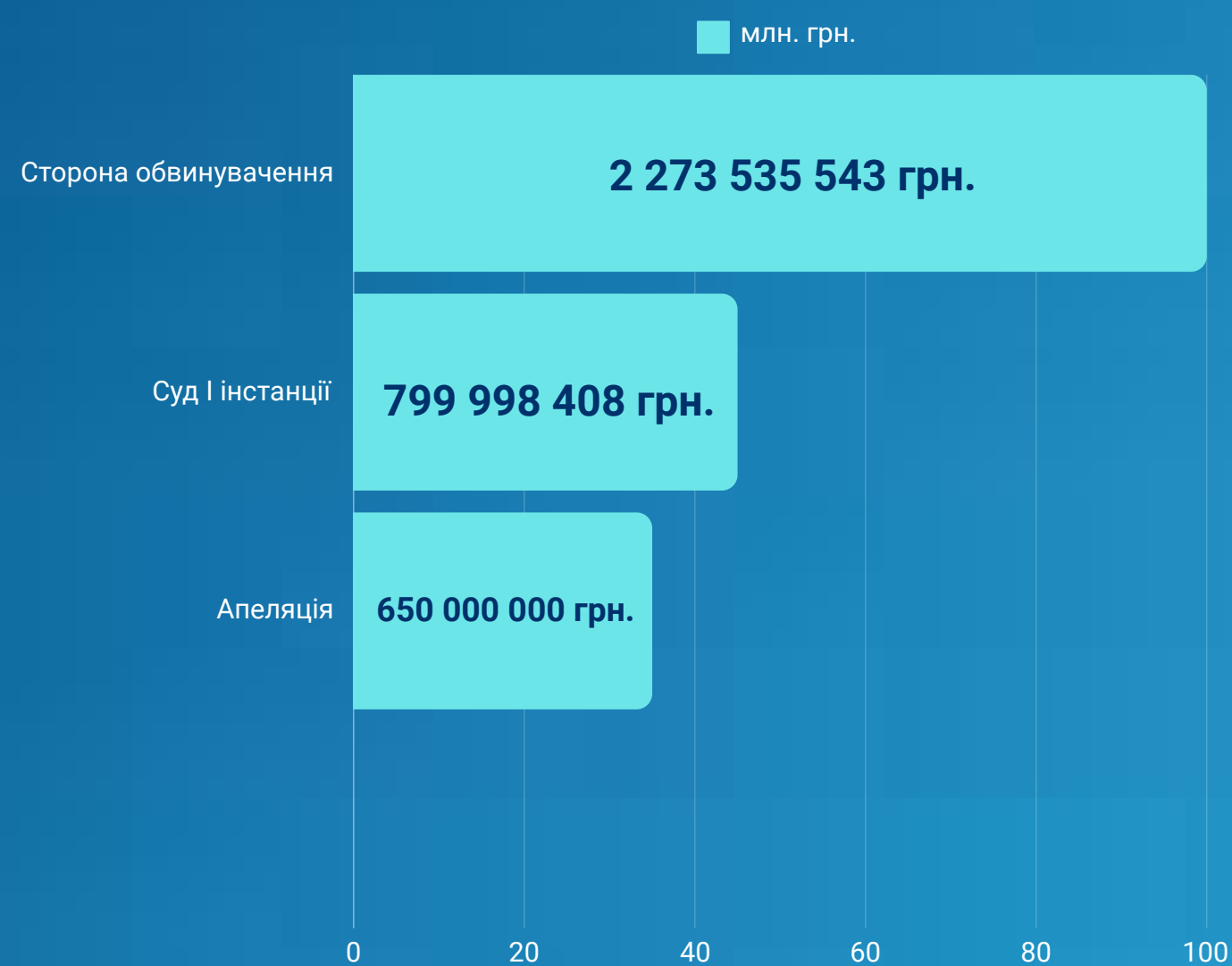
Forbes

Наші кейси із застосуванням застав:

КП за процесуальним розслідуванням ГСУ НПУ

КП за процесуальним розслідуванням БЕБ

КП за процесуальним розслідуванням ГСУ ДБР

Які проблеми щодо визначення розміру застави сьогодні постають?

Відсутність чітких критеріїв та граничних обмежень щодо визначення розміру застави, виняткових випадків коли застава обирається більшою за встановлені межі - стає полем для маніпуляцій і політичного тиску.

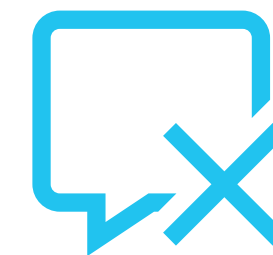

Майновий стан **вимірюється наявністю майна**, але коли на наступний день накладається арешт на все майно, у підозрюваного автоматично блокується можливість конвертувати майно в кошти для внесення застави.

У разі невнесення застави, розмір якої є завідомо непомерним для особи, до неї може бути застосований запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, тобто поміщення в умови ізоляції, **без доведення вини**.

Таким чином здійснення тиску на особу як окремого фігуранта кримінального провадження, так і на бізнес в цілому через найманого працівника, якого держава фактично "бере у заручники".

Формальний підхід з боку слідчих суддів під час розгляду відповідних клопотань слідчих органів, **без належного урахування** обставин КП, майнового та сімейного стану підозрюваного, інших даних про його особу та ризиків невиконання процесуальних обов'язків і перешкоджання досудовому розслідуванню.

Пропозиції для вирішення проблематики

- Внести змін до КПК стосовно встановлення **чітких критеріїв** та **граничних обмежень** щодо визначення розміру застави.

- Встановити **заборону визначати** суму застави у **розмірі інкримінованих збитків**.

- Визначити **виняткові випадки**, коли застава обирається більшою за встановлені межі.

- Обов'язкове належне **обґрунтування** розміру застави як у **клопотаннях** слідчих органів, так і у відповідних **судових рішеннях**.

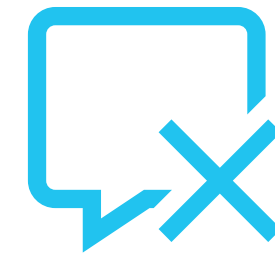
Пропозиції для вирішення проблематики

- Можливість **змінювати** заставодавця після застосування застави.

- Належне урахування **обставин КП, майнового та сімейного стану** підозрюваного, інших даних про його особу та **ризиків невиконання** процесуальних обов'язків і **перешкоджання** досудовому розслідуванню

- Визначити випадки, у яких відштовхуючись від конкретного розміру застави, її можна буде **оскаржувати у Верховному суді**.

- Визначити **чіткий строк дії** застави.

ФОРМУЛА ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ “РОЗУМНОЇ” ЗАСТАВИ?

ЄСПЛ - трискладовий тест порушення права власності

1. Зміст «трискладового тесту» для оцінки відповідності втручання у право власності європейським стандартам правомірності такого втручання охоплює такі критерії, які мають оцінюватися у сукупності:

- Законність втручання
- Легітимна мета (виправданість втручання загальним інтересом)
- Справедлива рівновага між інтересами захисту права власності та загальними інтересами (дотримання принципу пропорційності між використовуваними засобами і переслідуваною метою та уникнення покладення на власника надмірного тягарю).

Невідповідність втручання у право власності хоча б одному з зазначених критеріїв свідчить про протиправність втручання навіть у разі дотримання національного законодавства та (або) присудження власнику компенсації.

Пропозиція: основний критерій - майновий стан особи

передбачити як обов'язкову вимогу долучення до клопотання щодо застосування запобіжного заходу у вигляді застави, додатки, які підтверджували б наступне:

Інформацію про доходи особи за підозрюваного/обвинуваченого

Інформацію щодо майна (надання витягів з реєстрів), корпоративних прав, тощо підозрюваного/членів сім'ї

Інформацію щодо того, чи заарештовано майно/банківські рахунки підозрюваного

Основний критерій - майновий стан особи

До яких установ можна звертатися за отриманням інформації про майно?

- Державної фіскальної служби України
- Банків
- Міністерства внутрішніх справ України
- ДРРПНМ чи ДРОРМ/ Бюро Технічної інвентаризації
- Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру чи відповідного регіонального управління Держгеокадастру
- Державної інспекції архітектури та містобудування України (ДІАМ)

Формула?

Чи сукупний дохід за крайні 12 місяців достатній для застави? якщо ні, то

Чи наявне інше майно, окрім грошових коштів?

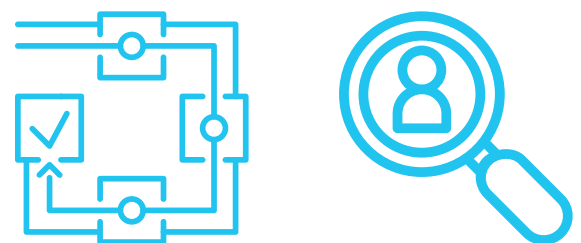
- Чи перебуває воно в обтяженні?
- Чи може воно бути швидко відчужене за поточних умов за справедливою вартістю?

- Чи не порушить відчуження інтереси або права інших осіб?

ІСТОРІЇ НАЙБІЛЬШИХ ЗАСТАВ ПО СВІТУ

Історії ТОП-5 найбільших застав по світу

5

Дмитро Фірташ
Країна: Австрія
Застава: 125 мільйонів євро

- У березні 2014-го в Австрії затримали українського олігарха Дмитра Фірташа. Його підозрювали в багатомільйонних хабарях та організації злочинного угруповання.
- Вищий федеральний суд Відня визначив для нього заставу в розмірі 125 мільйонів євро.
- Тоді заставу за Фірташа сплатив російський мільярдер.

4

Сем Бенкман-Фрід
Країна: США
Застава: 250 мільйонів доларів

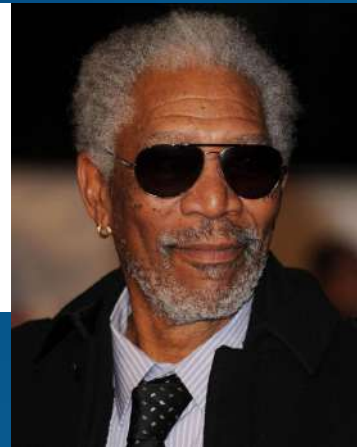

- Він заснував і очолював криптовалютну біржу FTX, яка була однією з найбільших у світі. Сем був одним з облич криптосфери і був на 41 місці серед найбагатших американців у 2022 році за версією Форбс.
- Згодом, його звинуватили у шахрайстві, змові та відмиванні грошей. Спочатку йому визначили заставу у розмірі 250 млн. дол.
- Потім суд скасував таке рішення через спроби Сема повпливати на свідків. 28 березня 2024 року Сема Бенкмана-Фріда засудили до 25 років ув'язнення з конфіскацією 11 мільярдів доларів.

Історії ТОП-5 найбільших застав по світу

3

Кім Фрімен
Країна: США
Застава: 1 млрд дол.

- У 2005 році пана Фрімена заарештували разом із трьома спільниками, які ймовірно керували публічним будинком.
- Прокурор стверджував, що Фрімен втече, щойно зможе внести заставу, оскільки він має багато зав'язків, які могли б полегшити його втечу.
- Таким чином, суддя, який розглядав справу, встановив його заставу в приголомшливій сумі в 1 мільярд доларів.

2

Субрата Рой
Країна: Індія
Застава: 1,6 млрд дол.

- Це індійський бізнесмен, який заснував бізнес конгломерат.
- Рой був заарештований і звинувачений у невиконанні вказівки суду, яка наказувала йому повернути певну суму інвесторам у схему облігацій, яка пізніше була визнана незаконною.
- Суд визначив йому заставу у розмірі 1,6 мільярдів доларів.
- Ця сума застави є найбільшою за всю історію в Індії.

1

Роберт Дарст
Країна: США
Застава: 3 млрд дол.

- Американський мільйонер, син і наступник нью-йоркського магната. Його підозрювали у трьох вбивствах.
- Сума визначеної йому застави сягала 3 мільярдів доларів, однак пізніше апеляційний суд зменшив розмір застави.
- Наразі це найбільший розмір застави у світі, який був застосований відносно особи.

EVERLEGAL — PARTNER OF THE FUTURE

.....

We work for a better
future of Ukraine

НАШІ КОНТАКТИ

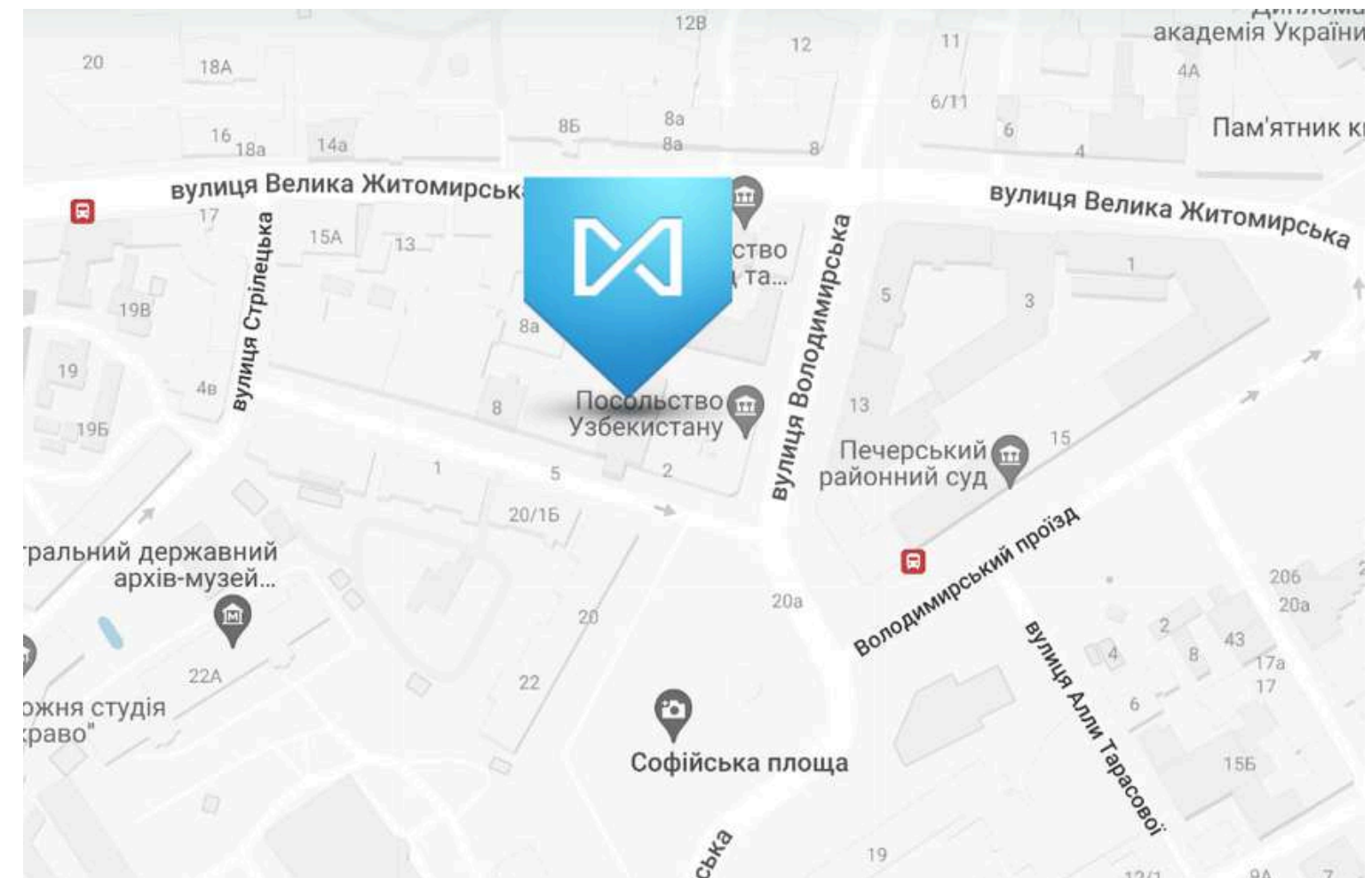
EVERLEGAL
4 Rylskyi Lane, Sofiyska
Square, Kyiv, 01001
Ukraine

+380631216241

hello@everlegal.ua
everlegal.ua

Поговоримо?

.....
Ваші думки, коментарі, питання